Ripoll

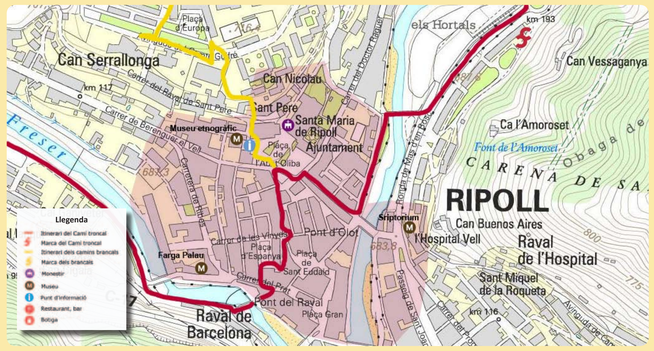

Calendari de festes

Fira de les 40h
Cap de setmana anterior al diumenge de Rams.

Festa major de Sant Eudald
11 de maig.

Festa de la llana i casament de pagès
Diumenge següent a la festa major

Festa del 27 de maig
27 de maig. Jornada en què es recorda la defensa dels ripollesos davant l'atac dels carlins el maig de 1839.

Aplec de sardanes
Juliol.

Festival Internacional de Música
Juliol-agost.

Mercadal del comte Guifré
Agost.

Diada nacional de Catalunya i elecció de la pubilla de Ripoll
11 de setembre.

Fira de Santa Teresa – Fira catalana de l'ovella
15 d'octubre.

Fira de Nadal
Desembre.

A l'escut hi ha representat un gall amb posició de pas cap al'esquerra. Té als peus l'encreuament dels **rius Ter i Freser**, on està situada la vila. El color verd representa les muntanyes que envolten la població: **el Catllar** (1.118 m), **Sant Bartomeu** (909 m), **Sant Roc** (935 m) i **Sant Antoni de Morers** (1.010 m).

Els primers testimonis de presència humana daten de l'edat del bronze (1500-600 aC). Al s.IX els habitants van començar a aplegar-se a la intersecció dels dos rius, sota la protecció del comte **Guifré el Pelós**.

Quan visiteu la portalada del monestir de Ripoll podreu llegir fragments de la Biblia esculpits a la pedra. Els reconeixeu?

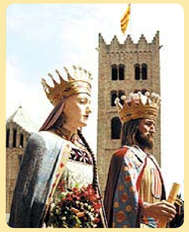

Els gegants nous de Ripoll: Guinedell i Guifré el Pelós

El monestir de Santa Maria de Ripoll va ser fundat l'any 879 pel mateix Guifré el Pelós que el va orotgar a una comunitat de monjos benedictins. La portada romànica és considerada un dels monuments romànics més destacats del món; proposa una autèntica plasmació iconogràfica de la Biblia, tallada en pedra. També destaquen les tombes dels comtes Guifré el Pelós, fundador de Catalunya, i de Ramón Berenguer III,

El 1835, en plena Revolució Liberal , el monestir va ser brutalment saquejat i incendiat. L'arquitecte Elies Rogent, el restituí anys més tard, segons els corrents de l'arquitectura neoromànica

Sabieu que... la numeració àrab, l'astrolabi o el concepte de zero, van ser introduïts a Europa pel papa Silvestre II gràcies als coneixements adquirits en la seva estada a Ripoll?

Pels volts de l'any 1000, les biblioteques dels monestirs catalans aconseguiren un gran prestigi; col·locaren Catalunya al capdavant de la cultura europea. Catalunya en ser zona fronterera entre l'islam i la cristiandat, esdevingué un important nucli cultural, en contacte directe amb la ciència àrab. Amb l'impuls de **l'Abat Oliba**, el Monestir de Ripoll va triplicar la seva biblioteca, i esdevingué un referent per la ciència i la cultura.

Els motors econòmics més importants de la vila han estat **el treball del ferro**, i en especial la fabricació d'armes de foc fins a mitjans de s.XIX, i la **indústria tèxtil** més endavant, aprofitant les aigües dels rius.

Festa de la llana i casament de pagès

La festa nacional de la llana i casament de pagès, que reviu els costums ancestrals de la tosa dels xais i el casament tradicional al Ripollès, atractiu pel fet que l'enllaç sol ser verídic.

Teixit socail: destaquen l'associació **Obrim els Ulls – Ripollès Solidari**, que pretén donar a conèixer una visió crítica de la realitat i cercar alternatives, l'associació **ARÇ** que lluita per una societat més justa i la defensa del territori i la llibertat dels Països Catalans, el **Grup de Defensa del Ter**, entitat ecologista dedicada a la sensibilització, el projecte **Va d'Art** de l'escola Ramon Surinach, en el qual es treballa l'expressió plàstica a nivell terapèutic per a la integració social, el **Club Excursionista de Ripoll**, la **Plataforma Ciutadana El Ripollès**, la **Fundació MAP**, el **Centre d'Estudis Comarcals** i els **Amics de la Música de Ripoll**.

L'oferta cultural de Ripoll és a àmplia: podeu visitar, entre d'altres, el nou **Museu Etnoràfic**, que recull el patrimoni material i immaterial d'aquestes contrades, **l'Scriptorium**, que se centra en la vida culural a l'entorn del Monestir medieval, i la **Farga Palau**, que dona a conèixer la indústria del ferro catalana. Per acabar la visita no deixeu de tastar la gastronomia de la comarca! Des de la cuina tradicional a la nova cuina contemporània, destaquen la temporada de bolets i al carn de xai ripollesa. Els dolços típics de Ripoll son les **carícies o moixaines.**

Mite de l'origen de l'escut i bandera nacional catalana

Guifré el Pelós, vassall del rei dels francs, va ser comte d'Urgell i Cerdanya i posteriorment de Barcelona. Sabem que va morir a la batalla de Navàs, contra el senyor musulmà de Lleida. Els seus comtats van ser repartits entre els seus fills, iniciant així la successió hereditària com a primer pas cap a la independència dels comtats catalans respecte la dinastia franca.

La seva figura va esdevenir llegendària; ja en escrits del s.XII, se'l considera el pare de la pàtria. La llegenda explica com en el seu llit de mort, el rei franc va voler fer-li entrega d'un escut per al seu llinatge, com a mostra d'agraïment per la seva entrega. El rei va mullar els seus dits en la sang del comte i els passà damunt el seu escut daurat. D'aquesta manera, diu la llegenda, nasqué l'escut de la casa de Barcelona que més tard es convertiria en la bandera catalana.

Aquest mite ens suggereix com des de l'entrega de la pròpia vida al servei del país, de la nostra societat, en la forma que prengui en cada persona i en cada temps, la nació és refundada cada dia a través dels seus fills.

El Camí a la Garrotxa i al Ripollès

Recorregut per la cultura, la història, el paisatge i l'esperit de les terres de parla catalana.

www.elcami.cat

elCamí

Dels volcans a la terra dels mites

SENDERISME CULTURAL

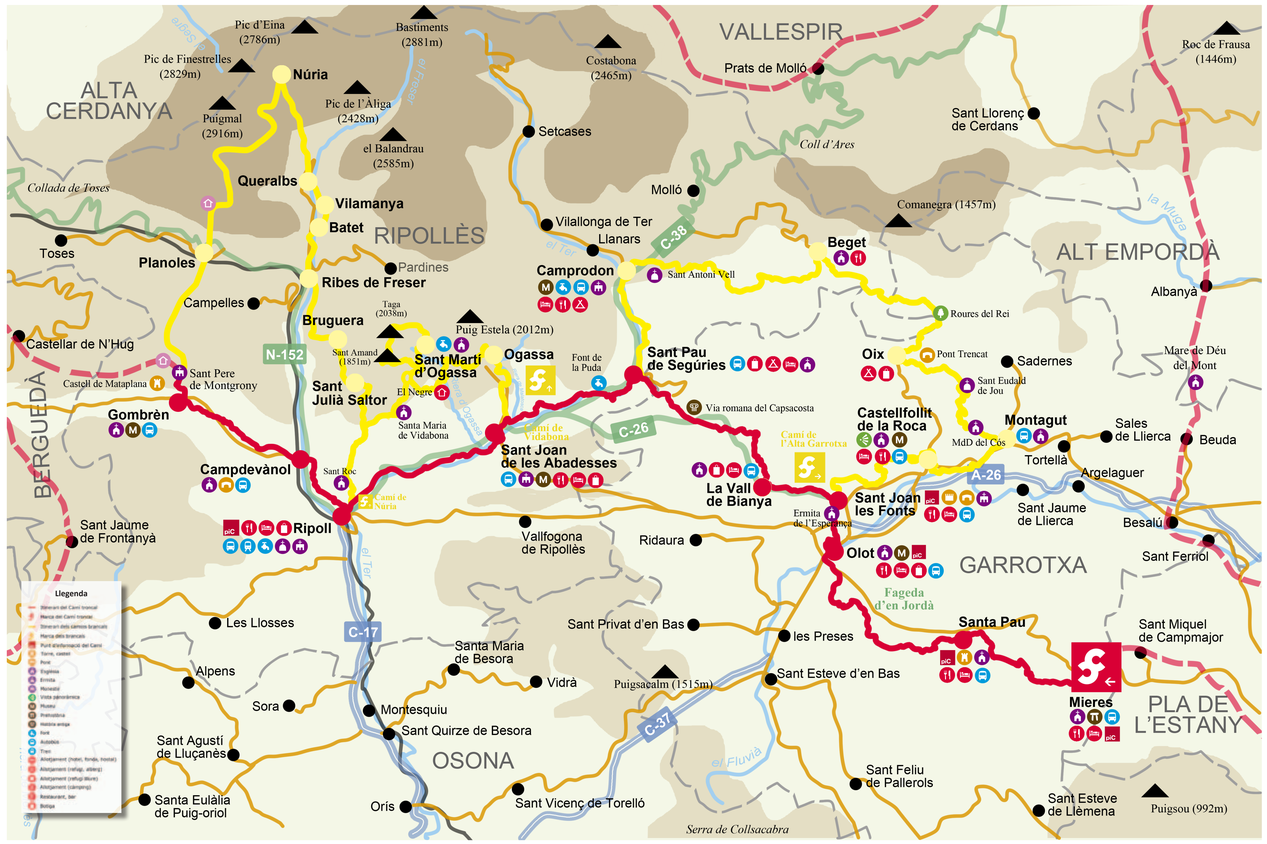

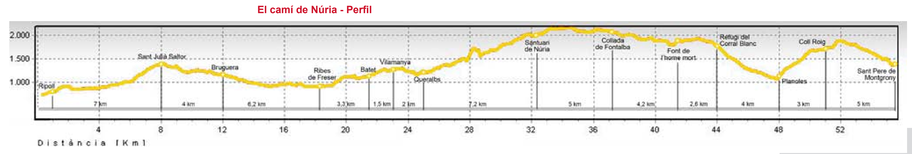

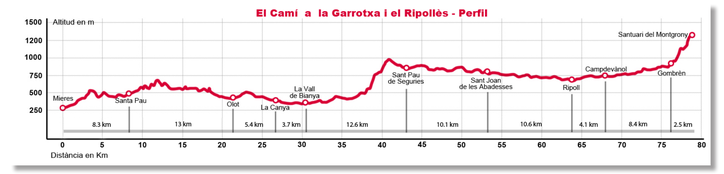

La guia del Camí a la Garrotxa i al Ripollès: *Dels volcans a la terra dels mites*, ha estat elaborada participativament per la gent dels pobles (disponible als punts d'informació, a les llibreries del país i al web).

Consulteu al web la Xarxa d'Establiments del Camí: llocs on menjar cuina de la zona, on dormir i on adquirir productes de la terra.

xeC
xarxa d'establiments del Camí

Amb el **carnet del Camí** podreu recollir el segell de les diferents etapes per on hagueu caminat, i obtenir descomptes i obsequis de la xeC.
El podreu adquirir al web i als punts d'informació del Camí (piC).

Un Camí participatiu...

El Camí és un projecte col·lectiu en procés de construcció. Podeu participar-hi de diverses maneres (vegeu-ho a www.elcami.cat):

- Fent **caminades pel vostre compte** als trams senyalitzats o apuntant-vos a les **caminades organitzades** (consulteu al web).
- **Aportant textos** sobre qualsevol tema del vostre municipi o de la vostra entitat, grup cultural, etc. a la Camipèdia.
- **Penjant fotos** als àlbums **i textos** de les vostres vivències al bloc.
- **Anunciant** les vostres **activitats** a l'Agenda Oberta.
- Participant-hi activament amb el vostre grup **d'esplai, agrupament escolta** o **escola**.
- Afegint-vos als milers d'**amics del Camí** (formulari del web), facebook, youtube, etc.

El Camí a la Garrotxa i al Ripollès

Dels volcans a la terra dels mites

Paissatge del ripollès (Turó de Corones)

Aquest és el segon tram senyalitzat del total de **40 trams** previstos del Camí, una ruta de **senderisme cultural** que uneix totes les comarques i illes dels Països Catalans (vegeu a **www.elcami.cat** l'estat actual dels trams).

Aquest tram comença a Mieres (la Garrotxa), com a continuació del tram del Vallespir i el Pla de l'Estany, i arriba fins al Santuari de Montgrony (Gombrèn), des d'on enllaçarà amb el tram del Berguedà i la Cerdanya. A més del **camí troncal** (marca vermella), aquest tram té **tres brancals** (marca groga): el de **l'Alta Garrotxa**, el de **Vidabona** i el de **Núria**.

Si ens endinsem en els pobles d'aquestes dues comarques tot deixant-nos portar pel corrent del Camí, a la nostra retina s'imprimiran paisatges de la més alta bellesa, coneixerem el patrimoni i la realitat social dels pobles i de segur farem noves coneixences.

Al Ripollès podrem viure en primera persona la força que ens aporten diversos **mites nacionals i universals** del més alt nivell, com el de la fundació de la Nació Catalana (**Guifré el Pelós**), el de la plenitud (**Camí de Vidabona**), el de la fertilitat (**Mare de Déu de Núria**), el de l'alletament i nodriment (**Mare de Déu de Montgrony**), els valors de l'honestedat i la justícia (**Comte Arnau**) i l'origen del nom de Catalunya (**Otger Cataló**).

Cadascú pot definir les **etapes** a la seva mesura. En general recomanem etapes de 10 o 15 km per dia.
La guia editada (disponible a llibreries) és d'una gran riquesa perquè ha estat feta amb les aportacions de gent i entitats de cada municipi i recull una àmplia varietat de temàtiques. Trobareu més informació a les oficines d'informació turística.

Que el gaudiu i bon Camí!

El Camí a Núria

Brancal de Campdevànol a Núria

El **Camí de Núria**, un **brancal** del Camí a la Garrotxa i al Ripollès que es pot fer en dues etapes fins a Núria i en dues més fins a Montgrony, neix a Ripoll. Seguint en la seva major part la xarxa comarcal de camins Itinerània, passa per indrets de gran bellesa i valor cultural, com l'ermita de Sant Roc, San Julià de Saltor, Bruguera, Ribes de Freser , Batet, Vilamanya i Queralbs. A partir de Queralbs, arribem al Santuari de Núria seguint l'antic camí dels pelegrins.

Imatge de la Mare de Déu de Núria

Els **tres símbols de Núria**, a més de **la talla** que s'atribueix a Sant Gil, són **la creu** (que va dur Sant Gil en anar a viure a una cova de la Vall cap a l'any 700), **l'olla de coure** amb què cuinava pels pastors i la campana amb la que els avisava pel dinar. Sant Gil, en haver de fugir cap a la Provença, es diu que va amagar la talla i els tres objectes, essent trobats segles més tard pels pastors, gràcies al lloc on assenyalava un bou, i després que Amadeu (segurament de Damasc), avisat en somnis per un àngel, hi va anar a construir una capella per la Mare de Déu i a cercar sense èxit els objectes de Sant Gil. L'actual Mare de Déu se situa entorn al segle XII.

Segons la tradició, la Mare de Déu de Núria simbolitza **el mite de la Fertilitat**, essent visitada per aquells qui, des de l'acte interior d'entrega a la vida, demanen ésser fecundats per a donar el seu fruit, sigui a través de fills o en el sentit vocacional, tant a nivell individual, com familiar, com nacional. És costum posar el cap dins de l'olla que hi ha al Santuari. Pujar-hi a peu dóna un major sentit d'esforç i d'ofrena al pelegrinatge.

El Camí de Núria es pot iniciar a Ripoll o enllaçar-lo venint del **Camí de Vidabona** (S. Joan de les Abadesses-Ogassa). D'aquesta manera, qui vulgui fer aquest camí en sentit iniciàtic, pot enllaçar la cerca i entrega vocacional per assolir **la plenitud** individual i nacional (la Vidabona), amb la demanda de fertilitat per als **fruits** a la vida **(Núria)** i acabar al Santuari de **Montgrony**, mite de l'**alletament** o nodriment dels fills o fruits personals. Enllaçar aquests dos brancals a ritme assequible pot suposar 5 etapes fins a Núria i dues més fins a Montgrony.

PARLAMENT DE CATALUNYA
El Camí, declarat bé d'interès cultural, social i turístic pel Parlament de Catalunya i pel Parlament de les Illes Balears
CATALUNYA
Generalitat de Catalunya
CONSELL COMARCAL DEL RIPOLLÈS
Ripollès Desenvolupament
Costa Brava Pirineu de Girona
Ajuntament de Ripoll
Projecte coordinat per l'associació paS